AH 458
2026Z17527

Antwoord van minister Van Weel (Justitie en Veiligheid) , mede namens de minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport (ontvangen 26 oktober 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 80

Vraag 1

Bent u bekend met de uitzending ‘Kind zwaar mishandeld, aangifte blijft liggen’ van Pointer (KRO-NCRV) van 27 augustus 2026 en met het bijbehorende fragment over Dominique dat Pointer via sociale media heeft verspreid?

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u ervan dat Dominique, anderhalf jaar nadat zij tijdens haar werk door een patiënt werd aangevallen en aangifte deed, nog altijd nauwelijks iets van de politie of het Openbaar Ministerie (OM) heeft gehoord?

Antwoord op vraag 2

Ik vind het onwenselijk als burgers geen terugkoppeling krijgen van hun aangifte. Het is van groot belang dat slachtoffers van geweld tijdig worden geïnformeerd over de spoedige afhandeling van hun zaak of, wanneer het onderzoek meer tijd vergt, over de voortgang daarvan.

Vraag 3

Hoe verhoudt de gang van zaken in de zaak van Dominique zich tot uw antwoord op de eerdere schriftelijke vragen van het lid Van der Plas (2026Z06060) dat geweld tegen hulpverleners altijd opvolging dient te krijgen en slachtoffers optimaal moeten worden geïnformeerd?

Antwoord op vraag 3

Het uitgangspunt dat geweld tegen hulpverleners (zo ook zorgmedewerker Dominique) altijd opvolging dient te krijgen en slachtoffers optimaal moeten worden geïnformeerd geldt onverkort.

Vraag 4

Welke concrete stappen bent u bereid te zetten om ervoor te zorgen dat Dominique alsnog duidelijkheid krijgt over de status en afhandeling van haar aangifte?

Antwoord op vraag 4

De politie heeft mij laten weten inmiddels contact te hebben met de aangeefster en er zijn excuses aangeboden voor de opgelopen vertraging. De politie zet momenteel de benodigde stappen om tot een definitieve afhandeling van de aangifte te komen.

Vraag 5

Wanneer ontvangt de Kamer de herziene Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA), die u in de zomer van 2026 openbaar wilde maken?

Antwoord op vraag 5

De herziene Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA) zijn op 30 september aan de Tweede Kamer verzonden.[1]

Vraag 6

Welke concrete consequenties volgen er voor politie of OM wanneer zij de ELA niet naleven, bijvoorbeeld wanneer een aangifte niet wordt opgevolgd of een slachtoffer niet wordt geïnformeerd?

Vraag 7

Hoe kunt u stellen dat de ELA niet vrijblijvend zijn wanneer aan het niet naleven daarvan geen duidelijke consequenties verbonden lijken te zijn?

Antwoord op vragen 6 en 7

De ELA zijn opsporings- en vervolgingsafspraken van de politie en het OM bij agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak. Zowel politie

[1] Strafrechtelijke aanpak Veilig Publieke Taak waaronder de herziene Eenduidige Landelijke Afspraken | Tweede Kamer der Staten-Generaal

als het OM hebben zich hieraan gecommitteerd. Daarmee acht ik deze niet vrijblijvend. Om zicht te houden op de naleving van de herziene ELA gaan het OM en de politie de afspraken monitoren. Hierbij worden de stakeholders zoals werkgevers van functionarissen met een publieke taak betrokken, zodat politie en OM ook signalen van deze stakeholders in de monitoring mee kunnen nemen. Mijn ministerie zal jaarlijks met de politie en het OM spreken over de monitoring.

Vraag 8

Waarom waren knelpunten uit de evaluatie van 2020 bij de evaluatie van 2025 nog altijd niet adequaat opgelost en wie was verantwoordelijk voor het oplossen daarvan?

Antwoord op vraag 8

Zoals toegelicht in de beleidsreactie,[2] zijn er naar aanleiding van de evaluatie in 2020 diverse stappen gezet om aan de slag te gaan met de door de onderzoekers geconstateerde verbeterpunten. Bij de evaluatie in 2025 bleek dat de ELA een belangrijke meerwaarde hebben, maar dat er nog steeds verbeterpunten zijn. Ik heb vervolgens een traject naar de herziening van de ELA gestart, samen met de politie en het OM, omdat ik hecht aan een zorgvuldige en gedegen opvolging van de evaluatie. Dit heeft geleid tot de herziene ELA.

Vraag 9

Kunt u per knelpunt uit de evaluatie van 2025 aangeven welke maatregel in de herziene ELA wordt opgenomen, wie verantwoordelijk wordt voor de uitvoering en binnen welke termijn verbetering moet zijn bereikt?

Antwoord op vraag 9

Op de knelpunten uit de evaluatie van 2025 is het kabinet reeds ingegaan bij brief van 15 april 2025.[3]

Vraag 10

[2] Kamerstukken II 2019/20, 28684, nr. 596.
[3] Kamerstukken II, 2024/25, 28 684, nr. 778.

Bent u bereid de naleving van de herziene ELA periodiek en onafhankelijk te laten monitoren en de Kamer jaarlijks over de uitkomsten te informeren?

Antwoord op vraag 10

De ELA is in 2020 en 2025 onafhankelijk geëvalueerd. Ik zie geen noodzaak om dat op dit moment te herhalen. Zoals aangegeven bij de beantwoording van vraag 6 en 7, gaan het OM en de politie de uitvoering van de herziene ELA monitoren en zal mijn ministerie hier jaarlijks met de politie en het OM over spreken. Uiteraard blijf ik de Kamer informeren over de aanpak van geweld tegen personen met een publieke taak.

Vraag 11

Waarom wordt niet geregistreerd of slachtoffers na hun aangifte daadwerkelijk tijdig en volledig door politie en OM worden geïnformeerd?

Antwoord op vraag 11

Het is met de huidige systemen administratief niet mogelijk om van alle aangiftes die bij de politie worden gedaan, te monitoren of slachtoffers daadwerkelijk tijdig en volledig worden geïnformeerd. Uiteraard streven politie en OM hier wel naar.

Vraag 12

Bent u bereid in de herziene ELA maximale termijnen vast te leggen voor de eerste terugkoppeling aan slachtoffers en de daaropvolgende informatie over de voortgang?

Antwoord op vraag 12

In de ELA, die op 30 september aan uw Kamer zijn verzonden, is geen vaste termijn opgenomen voor een eerste terugkoppeling aan slachtoffers. Het zal per zaak en ook per wijze van afdoening (bijvoorbeeld (super)snelrecht versus een reguliere zitting) verschillen op welke termijn informatie over de voortgang van een zaak verstrekt kan worden.

In de herziene ELA is het uitgangspunt van de ELA dat het slachtoffer, of zijn werkgever als dat de aangever is, optimaal wordt geïnformeerd over zijn of haar mogelijkheden in de strafzaak, waaronder het verhalen van schade. Zoals toegelicht in de Kamerbrief bij de herziene ELA, hebben het OM en de politie diverse stappen gezet om dit in de praktijk te realiseren.

Vraag 13

Bent u bereid in de herziene ELA vast te leggen dat een slachtoffer gedurende de strafrechtelijke afhandeling één duidelijk aanspreekpunt krijgt?

Antwoord op vraag 13

Het gaat om duizenden zaken per jaar. Het is in al deze zaken praktisch niet haalbaar om één aanspreekpunt voor het slachtoffer te garanderen. Om deze reden is dit niet als afspraak in de herziene ELA opgenomen.

Vraag 14

Wie controleert of de informatie op MijnSlachtofferzaak.nl actueel, volledig en begrijpelijk is en hoe vaak gebeurt dat?

Antwoord op vraag 14

Het Centraal Justitieel Incassobureau is coördinerend eigenaar van MijnSlachtofferzaak.nl. Het technisch beheer van het portaal is belegd bij Justid.

De inhoudelijke informatie op MijnSlachtofferzaak.nl wordt aangeleverd en gevalideerd door de betrokken ketenpartners, die verantwoordelijk zijn voor de juistheid en actualiteit van informatie binnen hun eigen procesdomein.

De informatie op het portaal wordt periodiek gecontroleerd en geactualiseerd wanneer wijzigingen in wet- en regelgeving, beleid, processen of dienstverlening daartoe aanleiding geven. Daarnaast worden signalen van gebruikers en ketenpartners betrokken bij het onderhouden en verbeteren van de inhoud.

Eens in de drie jaar wordt een gebruikersonderzoek uitgevoerd, waarbij onder meer wordt gekeken naar de begrijpelijkheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van het portaal. Naar aanleiding van een dergelijk onderzoek zijn in 2025 teksten op MijnSlachtofferzaak.nl herzien om deze beter aan te laten sluiten bij de informatiebehoefte en het taalniveau van slachtoffers.

Bij de overgang van het coördinerend eigenaarschap van het Openbaar Ministerie naar het CJIB is geconstateerd dat binnen de huidige governance geen afzonderlijke contentbeheerder of contenteigenaar voor het portaal is aangewezen. Hoewel de actualiteit en juistheid van de informatie via de betrokken ketenpartners en beheerprocessen worden geborgd, wordt momenteel

bezien hoe een expliciete contentbeheerfunctie structureel kan worden ingericht. Hiermee kan nog beter worden toegezien op de samenhang, actualiteit, begrijpelijkheid en doorontwikkeling van de informatievoorziening op MijnSlachtofferzaak.nl.

Op deze wijze wordt geborgd dat de informatie op MijnSlachtofferzaak.nl actueel, correct en zo begrijpelijk mogelijk blijft voor gebruikers.

Vraag 15

Welke concrete route kan een zorgmedewerker volgen wanneer na een aangifte gedurende langere tijd geen informatie van politie of OM wordt ontvangen?

Antwoord op vraag 15

Een zorgmedewerker (of diens werkgever) kan bij het Slachtofferloket van de politie of het OM informeren naar de stand van zaken van zijn of haar aangifte. In sommige gevallen kan het, bijvoorbeeld door de complexiteit van het onderzoek, langere tijd duren voor een afdoeningsbeslissing is genomen of de zaak op zitting kan worden behandeld.

Vraag 16

Hoe zorgt u ervoor dat iedere zorgmedewerker weet waar hij of zij terechtkan wanneer een aangifte niet wordt opgenomen, niet wordt opgevolgd of de communicatie vastloopt?

Antwoord op vraag 16

Als iemand slachtoffer is en aangifte heeft gedaan bij de politie kan hij/zij met vragen over de aangifte en het daaropvolgende onderzoek terecht bij het Slachtofferloket Politie.[4] Hier kan het slachtoffer ook terecht wanneer een aangifte niet wordt opgenomen. Als de zaak naar het Openbaar Ministerie (OM) is gestuurd kan men terecht bij het Informatiepunt Slachtoffers van het OM. Informatie hierover is onder andere opgenomen op de website Zorgveilig.nl. Deze website is ontwikkeld door de KNMG, in samenwerking met zes beroepsverenigingen en met subsidie van het ministerie van VWS. Deze website is na lancering onder de aandacht gebracht van beroepsverenigingen, arbeidsmarktfondsen en vakbonden in Zorg en welzijn. Ook kunnen slachtoffers worden bijgestaan door de medewerkers van Slachtofferhulp Nederland. Zij

[4] Zo komt u in contact met het Slachtofferloket van de politie | politie.nl

geven kosteloze juridische en emotionele hulp en ondersteuning aan slachtoffers van strafbare feiten.

Vraag 17

Welke instantie is verantwoordelijk voor het signaleren en herstellen van individuele zaken waarin de ELA niet goed worden uitgevoerd en hoe voorkomt u dat structurele problemen als incidenten worden afgedaan?

Antwoord op vraag 17

Het OM en de politie zijn hier zelf verantwoordelijk voor. Zoals toegelicht in de Kamerbrief waarmee de herziene ELA aan de Kamer is aangeboden, is er een vast aanspreekpunt voor VPT-zaken binnen elk arrondissementsparket van het OM en elke politie-eenheid. Indien sprake is van complexe casuïstiek, knelpunten in de uitvoering of behoefte aan nadere afstemming, kan het vaste aanspreekpunt een rol spelen. Publieke werkgevers hebben in de praktijk geregeld contacten met deze vaste aanspreekpunten. Voor de monitoring op de ELA verwijs ik naar de beantwoording van vraag 6 en 7.

Vraag 18

Bent u bereid in de herziene ELA vast te leggen dat slachtoffers bij een sepot altijd actief, tijdig en gemotiveerd worden geïnformeerd over de reden daarvan?

Antwoord op vraag 18

Het is reeds vast beleid van het OM dat slachtoffers – van alle zaken – worden geïnformeerd over een sepot en de redenen daarvan. Het OM heeft redelijk recent de slachtofferbrieven aangepast om zo betere en begrijpelijkere informatievoorziening richting slachtoffers te realiseren Het OM werkt verder momenteel aan het herzien van de sepotcodes om deze berichten beter gemotiveerd en duidelijker te maken.

Vraag 19

Hoeveel van de VPT-aangiften waarbij in 2025 sprake was van een ‘strafvorderlijke reactie’ hebben geleid tot dagvaarding, een strafbeschikking, een transactie, een voorwaardelijk sepot of een onvoorwaardelijk sepot?

Antwoord op vraag 19

Uit de OM-rapportage Geweld tegen mensen met een publieke taak (VPT-cijfers over 2025) valt op te maken dat 86 procent van de zaken die bij het OM zijn binnengekomen, zijn beantwoord met een strafvorderlijke reactie.[5] Van deze 86 procent is 55 procentpunt gedagvaard en 31 procentpunt door het OM afgedaan met een strafbeschikking, transactie of voorwaardelijk sepot. De overige 14 procentpunt van alle VPT-zaken is onvoorwaardelijk geseponeerd.

Vraag 20

Vindt u het zuiver om het begrip 'strafvorderlijke reactie', waaronder ook een sepot valt, te presenteren als aanwijzing dat geweld tegen functionarissen met een publieke taak daadwerkelijk wordt aangepakt?

Antwoord op vraag 20

Het Openbaar Ministerie kan in een strafzaak besluiten tot een voorwaardelijk sepot (waarbij bepaalde voorwaarden aan de dader kunnen worden opgelegd) of tot een onvoorwaardelijk sepot. Zoals ook in het antwoord op vraag 19 toegelicht valt het onvoorwaardelijk seponeren van een zaak niet onder een strafvorderlijke reactie. Het grootste deel van de VPT-zaken die bij het OM binnenkomt wordt gedagvaard. Dit percentage is hoger dan bij andere, reguliere strafzaken.

Vraag 21

Bent u bereid in toekomstige rapportages steeds afzonderlijk te vermelden hoeveel zaken leiden tot vervolging, buitengerechtelijke afdoening, sepot en veroordeling?

Antwoord op vraag 21

Zoals toegelicht bij vraag 19 en 20 omvat de rapportage van het OM reeds de genoemde afdoeningen. Het OM heeft alleen geen zicht op welk percentage van de gedagvaarde zaken leidt tot een veroordeling. De Rechtspraak registreert niet specifiek of een veroordeling gevolg is van geweld of agressie tegen mensen met een publieke taak. Daarom kan ik deze data niet verstrekken.

Vraag 22

Sinds wanneer ontvangt het ministerie van VWS signalen dat de politie terughoudend is met het opnemen of doorzetten van aangiften wanneer de verdachte een ggz-patiënt is, hoeveel signalen zijn ontvangen en tot welke concrete acties of beleidswijzigingen hebben deze signalen geleid?

[5] https://www.om.nl/documenten/vpt/map/2026/geweld-tegen-mensen-met-een-publieke-taak-vpt-cijfers-over-2025

Antwoord op vraag 22

Deze signalen zijn geuit tijdens een aantal van de tien regionale bijeenkomsten die in 2024 en 2025 zijn georganiseerd over het doen van aangifte bij agressie tegen zorgmedewerkers. Er is niet bijgehouden bij hoeveel bijeenkomsten dit wel of niet is voorgekomen. Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid is afgelopen zomer een sessie met werkgevers van VTP-beroepsgroepen georganiseerd om te bezien waar zij namens slachtoffers van geweld tegen functionarissen met een publieke taak tegenaan lopen. Naar aanleiding van de signalen is in de herziene ELA nogmaals benadrukt dat de politie aangiftes van geweld tegen personen met een publieke taak met prioriteit opneemt en dat bij twijfels over de strafbaarheid altijd contact wordt gelegd met het OM. Om de naleving van de ELA te bevorderen hebben de politie en het OM diverse stappen gezet voor blijvende en verbeterende aandacht voor de ELA binnen de eigen organisaties. Deze worden toegelicht in de Kamerbrief waarmee de herziene ELA is aangeboden.

Vraag 23

Hoe kunt u beoordelen of de mogelijkheden tot afgeschermd aangifte doen voldoende bekend en toegankelijk zijn wanneer niet wordt bijgehouden hoe vaak zorgmedewerkers daarvan gebruikmaken?

Antwoord op vraag 23

Het kabinet is doorlopend in gesprek met betrokken partijen uit het maatschappelijk veld, zoals bijvoorbeeld bij de conferentie over de Eenduidige Landelijke Afspraken op 29 juni jl. Hierbij is ook informatie verschaft over afgeschermd aangifte doen. Op die manier wordt de kennis over deze mogelijkheid verspreid.

Vraag 24

Bent u bereid te onderzoeken hoeveel zorgmedewerkers afzien van aangifte uit angst voor herkenbaarheid, represailles of gevolgen voor hun werkrelatie met de verdachte?

Antwoord op vraag 24

De minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport is voornemens hier eenmalig aanvullende vragen over op te laten nemen in de werknemersenquête van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn.

Vraag 25

Bent u bereid te onderzoeken welke aanvullende vormen van identiteitsbescherming mogelijk zijn voor medewerkers met een publieke taak, zonder de bewijsvoering en de rechten van verdachten onevenredig te beperken?

Antwoord op vraag 25

Ik begrijp vanuit het perspectief van slachtoffers dat zo anoniem mogelijk aangifte doen soms wenselijk is. Tegelijkertijd zijn er in het strafproces ook de proceswaarborgen van de verdachte. In het kader van hoor en wederhoor moeten verklaringen toetsbaar zijn, om de feitelijke toedracht te kunnen achterhalen en vaststellen, en valselijke beschuldigingen te voorkomen. Ik vind dat het huidige systeem een zorgvuldige afweging maakt tussen bescherming van slachtoffers enerzijds en procesbelangen van verdachten anderzijds. Daarbij acht ik van belang dat het in sommige gevallen mogelijk is om onder personeelsnummer of voornaam aangifte te doen en dat er vergaande vormen van afscherming mogelijk zijn in het geval van gegronde vrees voor represailles. Ik zie wel in dat de informatievoorziening over (beschermd en afgeschermd) aangifte doen kan worden verbeterd. Daarom is de bijlage VPT-aangifte bij de ELA geïntroduceerd.

Het huidige instrumentarium van identiteitsbescherming bij aangifte kent verschillende mogelijkheden om slachtoffers te beschermen. Zo is per 1 juli 2025 het Besluit bescherming slachtoffergegevens in processtukken in werking getreden, waardoor de politie alleen nog voornaam, achternaam en geboortedatum opneemt in de processen-verbaal. Ook het OM laat deze slachtoffergegevens onvermeld in de door henzelf opgestelde processtukken.[6] In bepaalde gevallen kan de aangifte dus ook worden gedaan onder het personeelsnummer. Dit is in een concrete casus steeds een individuele afweging. Slachtoffers kunnen daarnaast domicilie kiezen zodat het woonadres niet in het strafdossier voorkomt. Ten slotte kunnen onder uitzonderlijke omstandigheden verdergaande afscherming van de identiteit van het slachtoffer worden toegepast een als het slachtoffer een gegrond vermoeden heeft dat een aangifte of verhoor kan leiden tot overlast, zoals gevaar voor de persoonlijke veiligheid, veiligheid van anderen of tot belemmering in de uitoefening van beroep.

Vraag 26

Is in het door u aangehaalde uitstroomonderzoek ook onderzocht hoeveel medewerkers vanwege agressie van werkgever, functie, afdeling of patiëntengroep wisselen zonder de zorgsector volledig te verlaten?

Antwoord op vraag 26

[6] Stb. 2025, 29.

In het uitstroomonderzoek wordt gekeken naar mensen die een baan verlaten. Helaas is in de beantwoording van de vragen waar u naar verwijst een deel van de zin weggevallen, daar had moeten staan: “Uit het Landelijk uitstroomonderzoek zorg en welzijn van Regioplus in 2025 blijkt dat agressie niet in de top vijf van redenen van medewerkers staat om *een baan in* de sector te verlaten”.

Uit eerder onderzoek door Ipsos in opdracht van PGGM&Co en VWS (2021) blijkt dat 3% van de werknemers in de sector die te maken hebben gehad met ongewenst gedrag er over heeft gedacht om van baan te wisselen of dat ook daadwerkelijk heeft gedaan. En 4% heeft er over gedacht om de sector te verlaten of heeft dat ook daadwerkelijk gedaan.[7] Er kan sprake zijn van overlap tussen deze twee groepen.

Vraag 27

Bent u bereid specifiek te onderzoeken in welke mate geweld en agressie tegen zorgmedewerkers leiden tot ziekteverzuim, functiewijziging, uitstroom uit afzonderlijke zorgsectoren en vermindering van het aantal gewerkte uren?

Antwoord op vraag 27

De minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport is niet van plan om dit te laten onderzoeken. Zij is van mening dat agressie tegen zorgmedewerkers te allen tijde onacceptabel is en dat werkgevers alles in het werk moeten stellen om te zorgen voor preventie, opvang en nazorg. Ongeacht wat de impact van agressie is op verzuim of verloop.

Vraag 28

Kunt u deze vragen voor het commissiedebat over politie van 9 september 2026 beantwoorden?

Antwoord op vraag 28

Dit is helaas niet gelukt.

[7] Onderzoek: Agressie en ongewenst gedrag zorg en welzijn